

การติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ALUMNI'S EXPECTED LEARNING OUTCOMES MONITORING:
THE CASE STUDY OF MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION PROGRAM
IN PUBLIC POLICY, SCHOOL OF POLITICAL AND SOCIAL SCIENCE,
UNIVERSITY OF PHAYAO

จตุทาทิพ พงษ์ประภาส¹
Jutatip Pongphapas¹

Received : 24 March 2021

Revised : 20 August 2021

Accepted : 23 August 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานภาพการทำงานและลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้สำเร็จการศึกษา 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรและ 3) ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในเชิงปริมาณ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2560 รวมทั้งหมด 127 คน ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 71.65 ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาในเชิงคุณภาพ รวมทั้งหมด 12 คน โดยมีผู้เข้ารับสัมภาษณ์จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ใช้วิธีแบบสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพการทำงาน โดยทำงานและปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ และมีคุณลักษณะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา หลังสำเร็จการศึกษาในภาพรวม

¹คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

¹School of Political and Social Science, University of Phayao

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: Jutatip.po@up.ac.th

ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56) และด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ และจากการวิจัยนี้หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ควรนำเอาข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.2) หรือเนื้อหาและโครงสร้างของหลักสูตรที่จะปรับปรุงในวงรอบต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการปรับปรุงให้มีความทันสมัยมากขึ้น และตอบสนองต่อผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงาน รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

ABSTRACT

This research aimed to explore three objectives. Firstly, the research explored working condition and working tasks of alumni. Secondly, it explored the graduates and the employers' opinion on characteristics and competencies of the alumni based on indicated Expected Learning Outcomes (ELOs). Finally, it investigated guidelines for developing the learning and teaching process which expectantly relevant to the expectations of both graduates and the prospective employers. The population of the research was 127 graduates from Master of Public Administration Program in Public Policy, School of Political and Social Science, University of Phayao during 2012-2017. There were finally 91 questionnaires respondents and 8 Indepth Interviews. Therefore, the research adopted mixed methods.

The research applied descriptive statistics; percentage, mean, and standard deviation. The research found that both the graduates and the employers' opinion on characteristics and seven aspects of competencies of the alumni based on indicated Expected Learning Outcomes (ELOs) reached the 'High' level ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.55). The highest mean among the seven aspects was the ethical issues of the alumni which was the highest rated ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47). The second high rated was the interpersonal skills and the responsibilities ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56), and the third one was the health support and personality development skill ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.54), respectively. Moreover, the feedback from the alumni and their employers are suggested to apply into the course re-design process. The research result is recommended to adopt essential data from the research into the revised programme both for curriculum content and the course structure. The revision intends to reflect the feedback from the alumni and the

---

employers to modernise the Public Administration Master Programme. The revised programme is expected to reflect the needs and requirements from both alumni, employers, labour market and the current situation.

Keywords: Graduates' Monitoring, Supervisor / Employer, Expected Learning Outcomes

บทนำ

การผลิตบัณฑิตถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา ที่ผลิตบัณฑิตออกมารับใช้สังคมในทุก ๆ ปี แต่การที่จะผลิตบัณฑิตให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต สังคม และตลาดแรงงาน ทั้งนี้เพื่อสามารถนำวิชาการ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนการสอนมาปรับประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ และการติดตามผลถือว่าเป็นวิธีการหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อจะได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาถึงการประกอบอาชีพ ปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงาน การเรียนการสอนสถานศึกษา และนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้เพียงใด ทั้งนี้จะได้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดียิ่งขึ้น (สุมิตรดา ด้านพาณิชย์, 2560) และนอกจากนี้การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษายังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความห่วงใยที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีจุดเน้นอยู่ที่การปฏิบัติว่ามีความก้าวหน้ามากน้อยเพียงใดเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (เอกศักดิ์ อักษรศรี, 2552) รวมถึงกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง 2560 ได้กำหนดว่าผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) หมายถึง เกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ทั้งที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา และ/หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติและ/หรือจากการทำงานประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา คือ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะมาเป็นระยะ 12 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2562 โดยมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี คือ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน ตอบสนองต่อผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงาน รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะในด้านสุนทรียะและความงามแห่งศิลปวัฒนธรรม และ 7) ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ (คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2555) และ (คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา, 2560)

จากการจัดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานหลักสูตรดังกล่าวยังไม่มีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา รวมถึงการรับรู้จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังมีน้อย จึงส่งผลให้ขาดข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์และพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรหลังผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานด้านบัณฑิตศึกษา คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรดังกล่าวมีการจัดการเรียน การสอน และความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้รับมีความเหมาะสม หรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนผู้ใช้บัณฑิต และตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการทำงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้สำเร็จการศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ที่มีต่อคุณลักษณะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2560 รวมทั้งหมด 127 คน ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ (กองบริการการศึกษา, 2562) ผู้วิจัยใช้ประชากรทั้งหมด 127 คน ในการทำวิจัยเพราะเป็นจำนวนที่ผู้วิจัยสามารถจัดการได้ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 91 คน และจากการสัมภาษณ์ของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2560 โดยใช้วิธีการแบบสุ่ม แบ่งเป็นปีการศึกษาละ 2 คน โดยให้ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์นั้น มีเพศที่ต่างกัน เพื่อให้เห็นมุมมองที่อาจจะแตกต่างกันได้ รวมทั้งหมด 12 คน และเนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 รวมถึงภารกิจของผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษามีมากจนไม่สามารถจัดสรรเวลาเพื่อเข้ารับการสัมภาษณ์ได้ จึงมีผู้ยินยอมให้ข้อมูลเพียงจำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา, สถานภาพการทำงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้สำเร็จการศึกษา, ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และข้อเสนอแนะอื่น ๆ และแบบสัมภาษณ์ (In-depth interview) แบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

มีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเครื่องมือ
2. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษา และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบแบบประเมินโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้คุณวุฒิด้านการศึกษา ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบพิจารณาปรับปรุง/ให้ข้อเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์เพื่อใช้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยนำไปทดสอบ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรภายในหน่วยงาน จำนวน 15 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล ชื่อ-สกุล สถานที่ทำงาน หมายเลขโทรศัพท์ e-mail ที่เป็นปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษาผ่านระบบ www.reg.up.ac.th มหาวิทยาลัยพะเยา และ Facebook กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา
2. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หน่วยงานในต้นสังกัด จัดทำหนังสือเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงาน สถานที่ทำงานต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์ โดยใช้รูปแบบของกูเกิลฟอร์ม (Google Form)
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ และประมวลผลต่อไป

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ (In-depth interview)

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หน่วยงานในต้นสังกัด จัดทำหนังสือถึงผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2560 โดยแบ่งเป็นปีการศึกษาละ 2 คน โดยให้ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์นั้นมีเพศที่ต่างกัน เพื่อให้เห็นมุมมองที่อาจจะแตกต่างกันได้โดยผู้ให้สัมภาษณ์จะมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 12 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

2. เมื่อถึงกำหนดวันนัดหมายตามวันเวลา และสถานที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยเป็นการสัมภาษณ์ หรือสนทนาตัวต่อตัว และทำการบันทึกเสียง

3. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างมาประมวลผล และทำการวิเคราะห์ผลจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์ (In-depth interview)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวบรวม และจัดบันทึกพร้อมจำแนกเป็นประเด็น

2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาพิจารณาสรุปเป็นประเด็นหลักโดยจะนำมาวิเคราะห์ร่วมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2560 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพการทำงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้สำเร็จการศึกษา

ส่วนใหญ่มีสถานภาพการทำงาน โดยทำงานและปฏิบัติงานในหน่วยงานภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 84.60 รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 8.80 หลังสำเร็จการศึกษาในหลักสูตร

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ และส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ที่มีต่อคุณลักษณะ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังของหลักสูตร

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ปี พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2560	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.31	0.47	มาก	1
2. ด้านความรู้	4.06	0.51	มาก	5
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.11	0.55	มาก	4
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	4.22	0.56	มาก	2
5. ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.98	0.59	มาก	7
6. ด้านทักษะในด้านสุนทรียะและความงามของ ศิลปวัฒนธรรม	4.02	0.63	มาก	6
7. ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนา บุคลิกภาพ	4.12	0.54	มาก	3
ภาพรวม	4.12	0.55	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณลักษณะและสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในภาพรวมทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47) รองลงมาคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.56) และด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ โดยมีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ เป็นผู้มีความคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์ และเคารพกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานเป็นอย่างดี ตลอดจนเป็นผู้ที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเพื่อนร่วมงาน

2) ด้านความรู้ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี สามารถคิดวิเคราะห์และรู้จักแก้ไขปัญหา ใฝ่เรียนรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ในหน่วยงานและนำประสบการณ์ที่ได้รับมาวิเคราะห์แก้ไขปัญหาในเหตุการณ์ในปัจจุบัน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ เป็นผู้มีความสัมพันธ์ที่ดี เข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีน้ำใจ มีความเป็นผู้นำ และรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อตนเอง 5) ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ สามารถนำความรู้ที่ได้รับในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาวิเคราะห์ในเชิงตัวเลขได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจในหน่วยงาน 6) ด้านทักษะในด้านสุนทรียะและความงามแห่งศิลปวัฒนธรรม พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ เป็นผู้เข้าใจในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และร่วมอนุรักษ์ สืบสาน ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดี และ 7) ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ สามารถพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองได้เป็นอย่างดี มีความมั่นใจรู้จักกาลเทศะ และการวางตน

อย่างไรก็ตามในการสัมภาษณ์ของผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง ของผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ นั้น มีผู้มีความคิดเห็นที่ต่างจากข้อความด้านบน จำนวน 2 คน ในด้านความรู้ และด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กล่าวคือ ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ยังสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงานยังมีน้อย และขาดทักษะในด้านการสื่อสาร

ตอนที่ 3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ใช้บัณฑิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

จากการวิจัยนี้หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ควรนำเอาข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ.2) หรือเนื้อหาและโครงสร้างของหลักสูตรที่จะปรับปรุงในวงรอบต่อไป ทั้งนี้เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการปรับปรุงให้มีความทันสมัยมากขึ้น และตอบสนองต่อผู้ใช้บัณฑิตและตลาดแรงงาน รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษามีเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่ดี เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับขององค์กร/หน่วยงาน รวมถึงเคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และหลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยสอดแทรกการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน ประพฤติปฏิบัติตน และเป็นแบบอย่างที่ดีรวมถึงให้ความสำคัญกับการเคารพกฎเกณฑ์และสิทธิของตนเอง สอดแทรกกิจกรรมการมีส่วนร่วม ตลอดจนการทำงานเป็นทีมเพื่อการเรียนรู้และการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งผลการวิจัยได้สอดคล้องกับสมชาย ศรีรักษ์ (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2554-2555 ผลการศึกษาพบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านจิตใจ คุณธรรม และจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และยังสอดคล้องกับ นุกูล บำรุงไทย และคณะ (2552) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การติดตามคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของศูนย์วิทยบริการ นอกจังหวัดพิษณุโลก และความพึงพอใจของผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการศึกษาพบว่า นายจ้าง/ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยนเรศวร ในด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก และส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงการทำงานโดยรวมหลังจากสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับดีขึ้น

ด้านความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษามีสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในองค์กร/หน่วยงานได้เป็นอย่างดี โดยเข้าใจในหลักการมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสามารถบูรณาการความรู้โดยรวมมาใช้ในการปฏิบัติงาน และหลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้ ในรายวิชาที่เน้นทฤษฎีต้องมอบหมายงานหรือทดสอบการประยุกต์ใช้ทฤษฎีและการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการของทฤษฎีที่ได้เรียนในชั้นเรียน สอดแทรกกิจกรรมหรือข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อการให้ความรู้ทางวิชาการ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านกิจกรรมการเชื่อมโยงบริบทของสาขาวิชา และศาสตร์อื่น ๆ สอนความรู้เรื่องระเบียบวิธีวิจัย ในรายวิชาการวิจัยเบื้องต้น และฝึกปฏิบัติในรายวิชาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและวิทยานิพนธ์ ซึ่งผลการศึกษาได้สอดคล้องกับ เชียง เกาชิต (2554) ได้ศึกษา เรื่อง สมรรถนะและคุณภาพบัณฑิต เศรษฐศาสตร์ในทัศนะของนายจ้าง ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบความรู้ องค์ประกอบด้านทักษะ และองค์ประกอบด้านทัศนคติ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะและคุณภาพของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในทัศนะของนายจ้าง โดยองค์ประกอบที่มีน้ำหนักความสำคัญมากที่สุด ได้แก่ องค์ประกอบด้านความรู้ รองลงมาคือ องค์ประกอบด้านทักษะ และองค์ประกอบด้านทัศนคติ ตามลำดับ

ด้านทักษะทางปัญญา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษา รู้จักการคิดวิเคราะห์ ผลกระทบและปัญหาในการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ บนพื้นฐานของการเรียนรู้ และหลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนา การเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา โดยฝึกการคิดเพื่อวางแผน การแก้ไขปัญหา โดยจัดรูปแบบการเรียน การสอนที่เน้นการอภิปราย การวิเคราะห์กรณีศึกษา โดยใช้สถานการณ์จำลองและการมอบหมายงาน ที่ต้องมีการสืบค้นข้อมูล สังเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำเป็นรายงาน และจัดกิจกรรม/แบ่งกลุ่ม การอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในองค์กรของตน ซึ่งผลการศึกษาได้สอดคล้องกับ ผ่องใส ถาวรจักร์ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2564 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพดี รู้จักการวางตน มีภาวะความเป็นผู้นำ และผู้ตาม สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมที่มีความหลากหลาย และหลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมอบหมายงานกลุ่ม หรืองานที่ต้องมีการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น สอนเรื่องการทำงานเป็นทีม จัดหรือส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ให้นิสิตมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม และ การมอบหมายงานเดี่ยวหรืองานกลุ่ม และกำหนดโจทย์ กติกา และให้ถือปฏิบัติตาม ซึ่งผลการศึกษา ได้สอดคล้องกับ สมิตรา ด่านพาณิชย์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2558-2559 ผลการศึกษาพบว่า มหาบัณฑิต มีคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมหาบัณฑิตมีพฤติกรรมที่ดีที่น่าปรารถนา มีลักษณะโดดเด่นในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และมีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมี ความรับผิดชอบเป็นเลิศ

ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้จากการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร/ หน่วยงาน และหลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมอบหมายให้นิสิตได้ทำการศึกษาค้นคว้าและ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการหาข้อมูล สอนสถิติ และระเบียบวิธีวิจัยขั้นพื้นฐาน ในรายวิชาการวิจัย เบื้องต้น มอบหมายงานที่ต้องให้นิสิตต้องสืบค้นข้อมูลผ่านสื่อสารสนเทศต่าง ๆ และจัดกิจกรรม การนำเสนองานวิจัยหรืองานที่ได้รับมอบหมายจากการสืบค้นข้อมูล ซึ่งผลการศึกษาได้สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยศิลปากร (2560) ที่ได้จัดทำรายงานเรื่อง ความพึงพอใจต่อบัณฑิตของนายจ้าง/ ผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2558 ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างมีความ พึงพอใจในด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านทักษะในด้านสุนทรียะและความงามแห่งศิลปวัฒนธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาได้เล็งเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่สืบทอดกันมา และร่วมอนุรักษ์สืบสานเป็นแบบอย่างที่ดี และหลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ ด้านทักษะในด้านสุนทรียะและความงามแห่งศิลปวัฒนธรรมโดยการจัดกิจกรรมหรือส่งเสริม การเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมในชุมชน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการลงพื้นที่เรียนรู้ วัฒนธรรมในชุมชน ประเพณีวิถีชีวิตเพื่อเกิดการเรียนรู้เข้าใจ ซึ่งผลการศึกษาได้สอดคล้องกับ ทรวงเกียรติ อิงคามระธร และชฎาพร โพคัยสุวรรณ (2562) ที่ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพบัณฑิตตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ และการดำเนินการด้านสุนทรียภาพของมหาวิทยาลัยราชภัฏ หมูบ้านจอมบึง ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรและนักศึกษา มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสุนทรียภาพ ในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก และยังคงสอดคล้องกับพันธกิจ มหาวิทยาลัยพะเยา (2563) ในด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อความเป็นไทย กล่าวคือ มหาวิทยาลัยพะเยาตั้งอยู่ในพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมล้านนาที่สวยงามและมีความเป็นเอกลักษณ์ มหาวิทยาลัยต้องสร้างความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการทำนุบำรุง อนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน สร้างสรรค์ สร้างจิตสำนึกปลูกฝังค่านิยม และภาคภูมิใจในวิถีชีวิตที่งดงามของประเพณีและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่พึงประสงค์ให้กับนิสิตและบุคลากร รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย การเชื่อมโยงกลมกลืนกับธรรมชาติและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนา ประยุกต์การใช้ประโยชน์เชิงสร้างสรรค์ด้วยการบริหารจัดการ และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและ เป็นระบบ

ด้านทักษะการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาบุคลิกภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษารู้จักพัฒนาบุคลิกภาพ สุขภาพ และสร้างสุขนิสัยที่ดีต่อตนเอง และ หลักสูตรมีกลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนา บุคลิกภาพ โดยการสอดแทรกสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพ และสุขนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพ ซึ่งผล การศึกษาได้สอดคล้องกับ สรคม ดิสสะมาน (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อ บัณฑิตสาขาวิชาสาธารณสุขศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นายจ้างมีความพึงพอใจ ในด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก

จากงานวิจัยสามารถสรุปได้ว่าความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา/ นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ในหลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2555 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็น ที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ควรสร้างระบบสารสนเทศสนเทศเพื่อติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจและการบริหารจัดการภายในคณะ
2. ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลหรือทำเนียบเครือข่ายผู้สำเร็จการศึกษา/ศิษย์เก่าในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ทั้งนี้เพื่อเป็นฐานข้อมูลการบริหารจัดการภายในคณะ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้แก่ศิษย์เก่า
3. หลักสูตรควรนำผลการศึกษาหรือข้อเสนอแนะที่ได้รับเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป
4. หลักสูตรควรพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้นและต่อเนื่อง เนื่องจากผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานการใช้ภาษาอังกฤษที่แตกต่างกัน
5. หลักสูตรควรนำกรณีศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาพัฒนาหรือปรับประยุกต์ใช้หน่วยงาน โดยให้อาจารย์ผู้สอนวางหลักการแนวคิดเพื่อให้ผู้เรียนนำมาพิจารณาและปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน คุณภาพของอาจารย์ผู้สอน เจ้าหน้าที่ประสานงานหลักสูตร และสถานที่การจัดการเรียนการสอน รวมถึงสื่อ และบริการด้านต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย
2. ควรศึกษาหลักสูตรอื่น ๆ ภายในคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ และนำมาประเมินผลในภาพรวมเพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2563 ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา. (2562). **ผู้สำเร็จการศึกษา**. ออนไลน์, เข้าถึงได้จาก: www.reg.up.ac.th. (2562, 24 ธันวาคม).
- กองแผนงาน มหาวิทยาลัยพะเยา. (2563). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยพะเยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2568**. ออนไลน์, เข้าถึงได้จาก: https://www.up.ac.th/th/IntroEtcup.aspx?tab=Strategic_64 (2564, 24 พฤษภาคม).
-

-
- คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. (2555). **หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555**. พะเยา:
มหาวิทยาลัยพะเยา
- คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา. (2560). **หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560**. พะเยา:
มหาวิทยาลัยพะเยา
- เชียง เกาซิด. (2554). รายงานวิจัยเรื่องสมรรถนะและคุณภาพบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ในทัศนะของ
นายจ้าง. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://libdoc.dpu.ac.th/research/138486.pdf>.
(2563, 7 มีนาคม).
- ทรงเกียรติ อิงคามระธร และชฎาพร โปศัยสุวรรณ. (2562). **คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21
คุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ และการดำเนินการด้านสุนทรียภาพของ
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง**. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก
<http://irdmcru.mcru.ac.th/file/คุณภาพบัณฑิต/คุณภาพบัณฑิตสำเร็จการศึกษาปี>
61.pdf. (2564, 27 พฤษภาคม).
- นุกูล บำรุงไทย และคณะ (2552). **การติดตามคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของ
ศูนย์วิทยบริการนอกรังสิตพิชญ์โลก และความพึงพอใจของผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาที่
สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยนเรศวร**. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก:
<http://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/76/1/nukul.pdf>.
(2563, 14 มีนาคม).
- ผ่องใส ธารจักร. (2555). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2564**.
(ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก:
http://www.rpu.ac.th/Library_web/doc/RC_RR/2555_Academic_Pongsai.pdf
(2564, 24 พฤษภาคม).
- มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2558). **ความพึงพอใจต่อบัณฑิตของนายจ้าง/ผู้ใช้บัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศิลปากร ประจำปีการศึกษา 2558**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชาย ศรีรักษ์. (2557). **รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2554-2555**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี.
- สรคม ดิสสะมาน. (2550). **ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาสารนิเทศศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก:
https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/CU.the.2007.4
70(2564, 24 พฤษภาคม).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง**.
(ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก: <http://tqf.hu.ac.th/File/GetFile/224>. (2563, 8 มีนาคม).
-

สุมิตรา ด้านพาณิชย์. (2560). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2558-2559. (ออนไลน์), เข้าถึงได้จาก:

cms.dru.ac.th/jspui/handle/123456789/1271. (2563, 8 มีนาคม)

เอกศักดิ์ อักษรศรี. (2552). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตร
บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีเครื่องกล (ออกแบบแม่พิมพ์) วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องกล (ออกแบบแม่พิมพ์) มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.